

Sygnatura akt XVIII C 2471/15

(...), dnia 2 września 2015 r.

Wzmianka w trybie art. 157 § 2 k.p.c. zastępująca protokół rozprawy

Podczas rozprawy nie stawił się nikt w imieniu strony powodowej, należycie powiadomionej o terminie posiedzenia. Pozwany nie stawił się, mimo należytego powiadomienia o terminie posiedzenia, nie żądał przeprowadzenia rozprawy w swojej nieobecności i nie składał wyjaśnień. Po zamknięciu rozprawy Przewodniczący ogłosił wyrok zaoczny przez odczytanie sentencji i wskazanie ustnie zasadniczych motywów rozstrzygnięcia.

Protokolant Przewodniczący

.....

(podpis)(podpis)

**WYROK ZAOCZNY
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

(...), dnia 2 września 2015 r.

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi XVIII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący:SSR Krzysztof Kurosz

Protokolant:sekr.sąd. Magdalena Skonieczka

po rozpoznaniu w dniu 2 września 2015 r. w Łodzi

sprawy z powództwa Kancelaria (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w K.

przeciwko J. S.

- o zapłatę 1851,48 zł

1. zasądza od J. S. na rzecz Kancelarii (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w K.:

a) kwotę 1.200,75 zł (tysiąca dwustu złotych i siedemdziesięciu pięciu groszy), w tym kwotę 1.080 zł tytułem należności głównej oraz 120,75 zł tytułem odsetek umownych w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP od kwoty 1.080 zł za okres od 3 lipca 2013 roku do dnia 14 marca 2014 roku

b) odsetki ustawowe od kwoty 1.200,75 zł za okres od dnia 15 marca 2014 roku do dnia zapłaty

c) kwotę 414,08 zł (czterystu czternastu złotych i ośmiu groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu;

1. w pozostałym zakresie oddala powództwo;

2. nadaje wyrokowi w punkcie 1 rygor natychmiastowej wykonalności.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku doręczyć pełnomocnikowi powoda a z pouczeniem pozwanej/emu.

XVIII C 2471/15

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 8 października 2014 r. powód Kancelaria (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w K. wniosła o zasądzenie od pozwanego J. S. kwoty 1851,48 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 15 marca 2014 r. do dnia zapłaty oraz o zwrot kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazano, że dochodzona kwota wynika z umowy pożyczki gotówkowej zawartej przez pozwanego z (...) Spółką z o.o. z siedzibą w W. za pośrednictwem platformy internetowej. Powód nabył wierzytelność w drodze cesji od pierwotnego wierzyciela.

/pozew – k. 2-4 /

Pozwany nie zajął stanowiska w sprawie i nie stawił się na rozprawie. W dniu 2 września 2015 roku został wydany wyrok zaoczny, którym Sąd uwzględnił w niniejszej sprawie powództwo w części.

/ wyrok k. 37 /

Sąd Rejonowy ustalił, co następuje:

(...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. prowadzi działalność gospodarczą m.in. w zakresie udzielania pożyczek.

Bezsporne

W dniu 2 lipca 2013 roku pozwany – jako konsument – zawarł na odległość z (...) Spółką z o.o. z siedzibą w W. – jako przedsiębiorcą – umowę pożyczki gotówkowej na okres 45 dni. Kwota na jaką opiewała umowa pożyczki wynosiła 1080,00 zł. Pozwana miała zwrócić pożyczkodawcy kwotę 1556,24 zł, z czego 476,24 zł stanowiła prowizja za udzielenie pożyczki (podsumowanie umowy). Zgodnie z § 4.1 umowy pożyczka była oprocentowana w wysokości 4 – krotności stopy kredytu lombardowego NBP. Zgodnie z § 4.1.f umowy prowizja w wysokości 476,24 zł wynikała z ustalenia prowizji w wysokości 42 % dla pożyczki udzielanej na okres do 45 dni (niemalże 1 % dziennie) dla pożyczek spłacanych w 1 racie. Termin spłaty przypadał na dzień 16 sierpnia 2013 roku. Zgodnie z 6 pkt. 6.6. pożyczkodawca zastrzegł sobie prawo naliczania odsetek maksymalnych od kwoty pożyczki od dnia następującego po dniu wymagalności spłaty. Odsetki maksymalne były również zastrzeżone za okres, na który udzielona była pożyczka (pkt. 4.1). Pozwany nie spłacił pożyczki.

Bezsporne oraz umowa k. 19 odw . - 21

Powód oraz (...) Spółka z o.o. z siedzibą w W. zawarli w dniu 29 lipca 2014 roku umowę przelewu wierzytelności przysługujących cedentowi względem jego pożyczkobiorcy J. S..

/Dowód: umowa cesji k. 8 - 16 /

W dniu 29 lipca 2014 roku powód wysłał do strony pozwanej zawiadomienie o dokonanej cesji i wezwał ją do zapłaty kwoty 1851,48 zł wraz z odsetkami.

/Dowód: pismo k . 1 7 ; dowód nadania k. 1 8 /

Sąd ustalił okoliczności faktyczne na podstawie okoliczności bezspornych jako wynikających z niebudzących wątpliwości twierdzeń zawartych w pozwie (art. 339 § 2 k.p.c.), a także na podstawie przedstawionych dokumentów. Wątpliwości Sądu wzbudziła kwota prowizji za udzielenie pożyczki w wysokości 476,24 zł przy jednoczesnym zastrzeżeniu odsetek maksymalnych jak również nie wynikająca z żadnych danych wysokość dochodzonej kwoty 1851,48 zł.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest częściowo zasadne.

Zgodnie z treścią art. 339 § 1 k.p.c. jeżeli pozwany nie stawiał się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, Sąd wyda wyrok zaoczny. Zgodnie zaś z § 2 tegoż artykułu, w takim wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Uznanie za prawdziwe twierdzeń pozwu nie uwalnia sądu od oceny zasadności żądania opartego na tych twierdzeniach. W wypadkach uzasadnionych wątpliwości nie można przyjmować za prawdziwe twierdzeń powoda o okolicznościach faktycznych; w takiej sytuacji nie można wydać wyroku, opierając się tylko na tych twierdzeniach i należy przeprowadzić postępowanie dowodowe celem wyjaśnienia powstałych wątpliwości (tak: Sąd Najwyższy w wyroku z 14 sierpnia 1972 r. w sprawie III CR 153/72, OSNCP 1973, nr 5, poz. 60).

Jak stanowi art. 720 i nast. k.c., przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Zawarta umowa stanowi tzw. umowę konsumencką. Umowa pożyczki, której wartość przenosi pięćset złotych, powinna być stwierdzona pismem.

Powód dochodzi roszczenia jako nabywca wierzytelności. Wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią, chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania (art. 509 § 1 k.c.). W niniejszej sprawie cesjonariusz i pozwany zawarli umowę pożyczki za pomocą środka porozumiewania się na odległość.

Faktem jest, iż obowiązek zwrotu pożyczki zależy od wykonania przez dającego pożyczkę własnego zobowiązania. Powód wykazał, że dający pożyczkę wykonał swoją część umowy poprzez przeniesienie na własność pozwanego określonej ilości pieniędzy (k. 22-23).

W takiej zaś sytuacji powstaje obowiązek zwrotu pożyczki przez biorącego pożyczkę. Brak jest natomiast dowodu na zwrot pożyczki przez pozwanego. Pozwany prawidłowo zawiadomiona o terminie rozprawy nie skorzystał z uprawnienia do złożenia odpowiedzi na pozew, w której mógłby zakwestionować twierdzenia strony powodowej. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie dostarczył dowodów na wywiązanie się przez pożyczkobiorcę z warunków umowy, zatem w tej sytuacji nie budzi wątpliwości, że na pozwanym ciąży obowiązek zwrotu kwoty pożyczki w wysokości 1080,00 zł wraz z odsetkami umownymi od tej kwoty od dnia 2 lipca 2013 roku do dnia zapłaty. Niewątpliwie strona powodowa mogła też dochodzić odsetek ustawowych od skapitalizowanych odsetek – ale dopiero od dnia wytoczenia powództwa.

Wobec powyższego uzasadnione jest roszczenie powoda o zwrot udzielonej pożyczki. Powód wniósł jednak o zasądzenie na jego rzecz prowizji w kwocie 476,24 zł wraz z odsetkami wskazując, że kwota ta stanowi jeden z elementów całkowitego kosztu udzielenia pożyczki zaakceptowany przez strony umowy. Załączona umowa ramowa zawiera stwierdzenie (§ 4 pkt 4.1), iż za udzielenie pożyczki, oprócz odsetek maksymalnych, naliczana jest prowizja oraz różnicuje jej wysokość w zależności od ilości rat oraz okresów, na jakie pożyczka została udzielona. Zastrzeżenie tego rodzaju opłat w okolicznościach niniejszej sprawy jest w istocie próbą obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych. Prowizja zastrzeżona była w wysokości niemalże 1 % dziennie (łącznie 42 % pożyczki za okres 45 dni). Już sam w sobie sposób naliczania prowizji ukazuje jej bliźniacze podobieństwo do odsetek. Dokonując analizy treści umowy, Sąd ustalił, że pożyczkodawca stosuje zabieg wprowadzania dodatkowych opłat i prowizji, pomimo, że formalnie ogranicza wysokość odsetek kapitałowych do poziomu zgodnego z treścią art. 359 § 2¹ k.c. Pożyczkodawca podjął próbę obejścia ww. przepisu poprzez zastosowanie zawyżonych opłat za administrowanie pożyczką, co znajduje odzwierciedlenie w znacznie przekraczającej odsetki maksymalne rzeczywistej wysokości prowizji. Mając na względzie, że w niniejszym przypadku mamy do czynienia z obrotem konsumenckim, taki zabieg prowadzi do naruszenia interesów konsumenta. Zastrzeżenie takich opłat, zmierzające do obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych jest niedopuszczalne (art. 359 § 2¹ k.c.), a zatem jako sprzeczne z ustawą – nieważne (art. 58 § 1 k.c.). Są to normalne koszty prowadzenia przedsiębiorstwa w zakresie usług rynku finansowego i jako takie muszą

być brane pod uwagę przez przedsiębiorców w ogólnym rachunku ekonomicznym. Pogląd o możliwości potraktowania prowizji jako sposobu obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych został zresztą wyrażony w orzeczeniu Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 25 lutego 2015 r. w sprawie V ACa 622/14 (portal Orzeczeń Sądu Apelacyjnego w Katowicach). Sąd w niniejszej sprawie w pełni podziela pogląd wyrażony w przytoczonym orzeczeniu, iż postanowienia umowne, wprowadzające do umowy pożyczki, obok odsetek maksymalnych, wygórowaną prowizję, nie mogą wyłączać ani ograniczać przepisów o odsetkach maksymalnych. W takiej sytuacji prowizja jest zasadna jedynie do wysokości nieprzekraczającej odsetek maksymalnych.

Podkreślić również należy, iż strona powodowa – niezgodnie z zawartą umową pożyczki – naliczyła (żądając 1851,48 zł) odsetki maksymalne – umowne – również od kwoty prowizji (tak na marginesie – dublując odsetki i żądając odsetek od odsetek w postaci prowizji sprzed daty wytoczenia powództwa). Zgodnie bowiem z § 4 umowy pkt. S i b czym innym jest kwota pożyczki a czym innym prowizja, natomiast zgodnie z § 6 umowy pkt. 6.7. odsetki umowne mogą być naliczane jedynie od kwoty pożyczki.

W tym stanie rzeczy Sąd zasądził kwotę pożyczki w wysokości 1080,00 zł. Nadto Sąd zasądził również odsetki umowne w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP do dnia 14 marca 2014 r. (za okres od 3 lipca 2013 r. do 14 marca 2014 r. wyniosły one 120,75 zł – liczone od kwoty 1080 zł) jak również odsetki ustawowe. W pozostałym zaś zakresie, w tym również wspomnianych kosztów (prowizji), oddalił powództwo. Strona powodowa miała możliwość ustalenia prowizji w sposób nie będący jawnym obejściem przepisów o odsetkach maksymalnych. Skoro z tej możliwości nie skorzystała, to nie jest rolą Sądu wyręczanie stron w ustalaniu zasadnej prowizji. Zastrzeżenie prowizji w niewielkiej nominalnie wysokości (niewygórowanej), nawet w połączeniu z zastrzeżeniem odsetek maksymalnych, może być uznane w realiach konkretnej umowy za dopuszczalne. Sąd w ramach powództwa o zapłatę nie może jednak za strony korygować wysokości adekwatnej prowizji i doprowadzać ją w ten sposób do wartości, nie stanowiącej obejścia art. 359 § 2¹ k.c.

Jak stanowi art. 481 § 1 i § 2 jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Powód wnosił o zasądzenie odsetek ustawowych od dnia 15 marca 2015 roku i takie zostały zasądzone.

Ponieważ pozwany mimo prawidłowego powiadomienia o terminie rozprawy nie stawił się, nie usprawiedliwił swej nieobecności ani nie zajął stanowiska w sprawie, Sąd wydał wyrok zaoczny stosownie do treści art. 339 § 1 k.p.c., przyjmując za prawdziwe twierdzenia powoda (art. 339 § 2 k.p.c.). Jak już zostało wspomniane, konstrukcja wyroku zaocznego nie zwalnia Sądu z obowiązku stosowania prawa materialnego i na tej podstawie dokonywania ewentualnej korekty roszczenia.

Rygor natychmiastowej wykonalności nadano stosownie do treści art. 333 § 1 pkt 3 k.p.c.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. bowiem strona powodowa wygrała proces jedynie w części tj. w 64 %. Koszty poniesione przez powoda to kwota 30 zł z tytułu opłaty od pozwu oraz koszt działania pełnomocnika w kwocie 600 zł + 17 zł. Ponieważ powodowi należał się zwrot poniesionych kosztów postępowania częściowo na jego rzecz podlegała zasądzeniu kwota 418,08 zł.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda.